KITTILÄ
PUHDASTA KULTAA

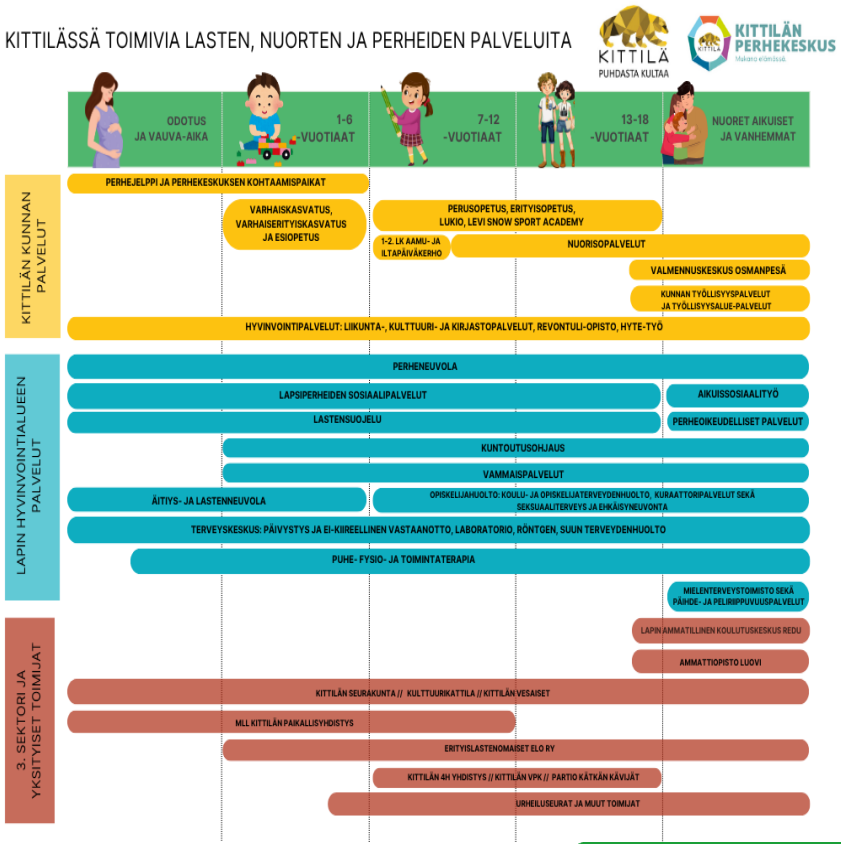
KITTILÄN PERHEKESKUS

Mukana elämässä.

Kittilän kunta

Mikä on perhekeskus:

- Perheiden turvaverkko, josta löytyy kaikki mitä perhe tarvitsee. Oli se sitten palveluja, tukea, toimintaa, neuvoja tai vertaistukea.
- Perhekeskus ei tarkoita uutta palvelua tai fyysistä keskusta, vaan tarkoituksena on koota kaikki jo olemassa olevat Kittilän lasten, nuorten ja perheiden palvelut ja toimijat yhteen verkoston. Tällä hetkellä Kittilän perhekeskusverkostossa on lähes 300 jäsentä, kattaen kunnassa, hyvinvointialueella ja 3. sektorilla toimivat. (vieressä kuva palveluista ja toimijoista)
- Perhekeskustyössä painottuu yhteisen asiakkaan ympärille koottu monialainen yhteistyö. Tarkoituksena on, että lapsi, nuori tai perhe saa yksilöllisen palvelun matalalla kynnyksellä, oikea-aikaisesti ja yhdeltä luukulta. (Ei organisaation rajoja tai siiloja)

KITTILÄ
PUHDASTA KULTAA

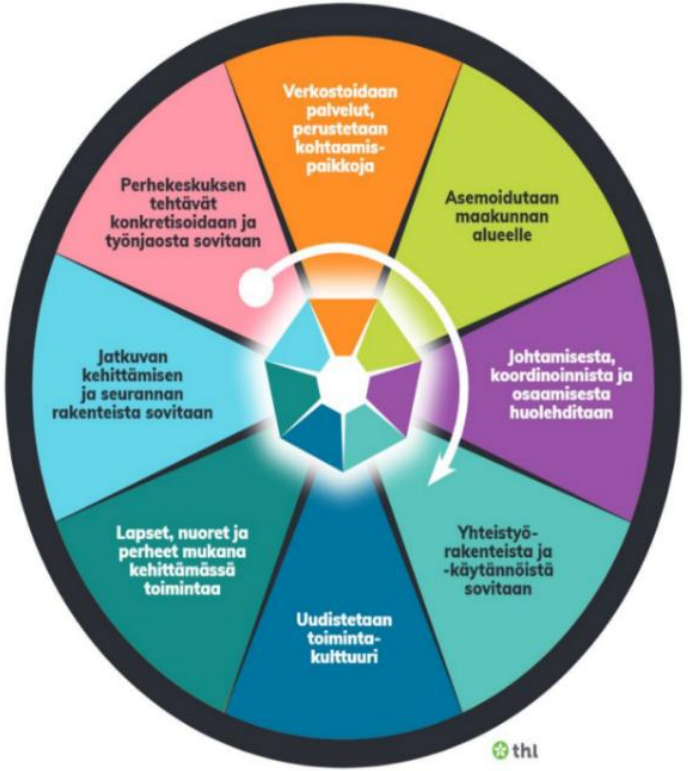
Kittilän kunta

Valtakunnalliset huomiot:

- Sipilän hallituksen (2015-2019) LAPE-kärkihanke loi kansallisen uudistuksen, jossa päätettiin rakentaa lapsi- ja perhepalveluita perhekeskusperiaatteella.

- LAPE-hankkeen jälkeen Rinteen/Marinin hallitus sitoutui hallitusohjelmassaan perhekeskustoimintamallin käyttöönottoon koko maassa:
  - ”Jatketaan lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) toimeenpanoa. Vahvistetaan perustason palveluita ja otetaan käyttöön perhekeskustoimintamalli koko maassa.”

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) sai tehtäväkseen valmistella, kehittää ja tukea perhekeskustoimintamallin käyttöönottoa yhdessä kuntien, maakuntien, järjestöjen, seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

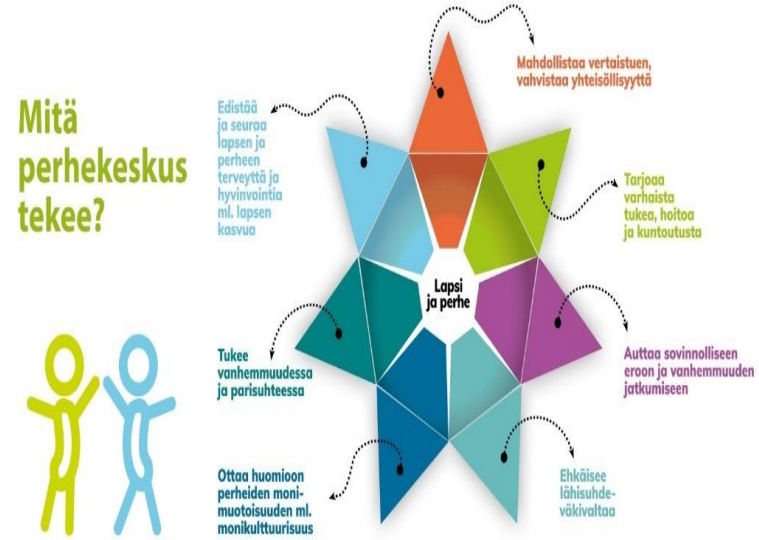

KITTILÄ PUHDASTA KULTAA

Kittilän kunta

THL:n perhekeskustoimintamalliin:

- Määrittelee perhekeskusten kehittämistä (8 vaihetta, ympyräkuva) ja toimintaa (perhekeskuksen 7 tehtävää, tähtisakarakuvio)
- Palvelukokonaisuus kattaa hyvinvointialueen, kunnan ja 3. sektorin palvelut ja toiminnan. (sateenkaarikuvio)
- Kyse on monivuotisesta uuteen toimintakulttuuriin siirtymisestä ja uudesta lapsen ja perheen huomioivasta työtavasta ja yhteistyöstä.
- Tavoitteena on vähentää korjaavien palvelujen tarvetta, vaikuttavampien peruspalvelujen kautta ja vahvistamalla hyvinvointia jo ennen palvelutarpeen syntymistä (ehkäisevää ja ennakoivaa työtä).
- Vuoden 2025 lopussa THL lopetti kansallisen tuen perhekeskustoiminnalle.

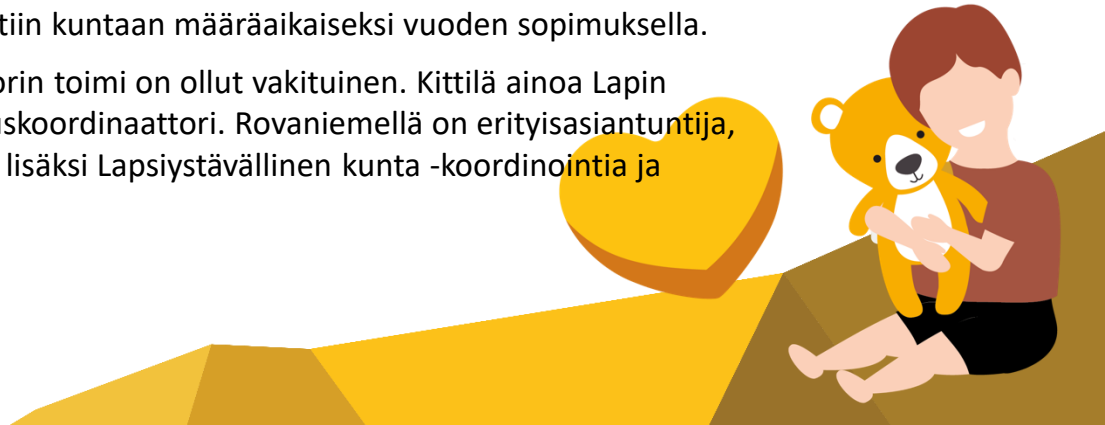

Lapin tasolla perhekeskusten kehittäminen:

- Tulevaisuuden sote-keskus Lapissa hankkeen aikana 2021-2023 perhekeskuskoordinaattoreita toimi useissa kunnissa Lapissa (mm. Kittilä, Rovaniemi, Kemi, Tornio, Sodankylä, Inari, Kemijärvi, Pello, Salla). Hankkeen aikana työstettiin Lapin perhekeskusmallia.
- Vuosina 2024-2025 Lapin hyvinvointialueella oli 4 määräaikaista alueellista perhekeskuskoordinaattoria, joiden tehtävänä oli vakiinnuttaa perhekeskustoiminta Lappiin.
- Vuoden 2026 jälkeen Lapin hyvinvointialueella vastuuta perhekeskuksista on jaettu alueellisille palveluohjaajille ja alueellisille vastuuyksikkö johtajille.

Kittilän perhekeskuksen kehittäminen:

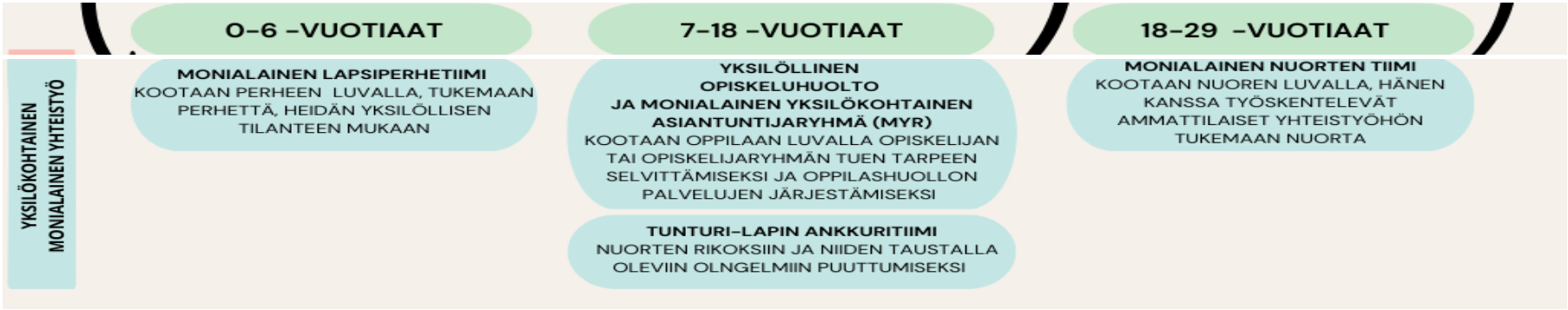
- Elokuu 2021 - joulukuu 2023 perhekeskuskoordinaattorin palkka tuli Tulevaisuuden sote-keskus Lapissa –hankkeesta.
- Vuonna 2024 perhekeskuskoordinaattori palkattiin kuntaan määräaikaiseksi vuoden sopimuksella.
- Vuodesta 2025 alkaen perhekeskuskoordinaattorin toimi on ollut vakituinen. Kittilä ainoa Lapin kunnista jossa tällä hetkellä on oma perhekeskuskoordinaattori. Rovaniemellä on erityisasiantuntija, jolle kuuluu perhekeskuksen koordinointia sekä lisäksi Lapsiystävällinen kunta -koordinointia ja varhaisen avoimen yhteistyön koordinointia.

KITTILÄ
PUHDASTA KULTAA

Monialainen yhteistyö

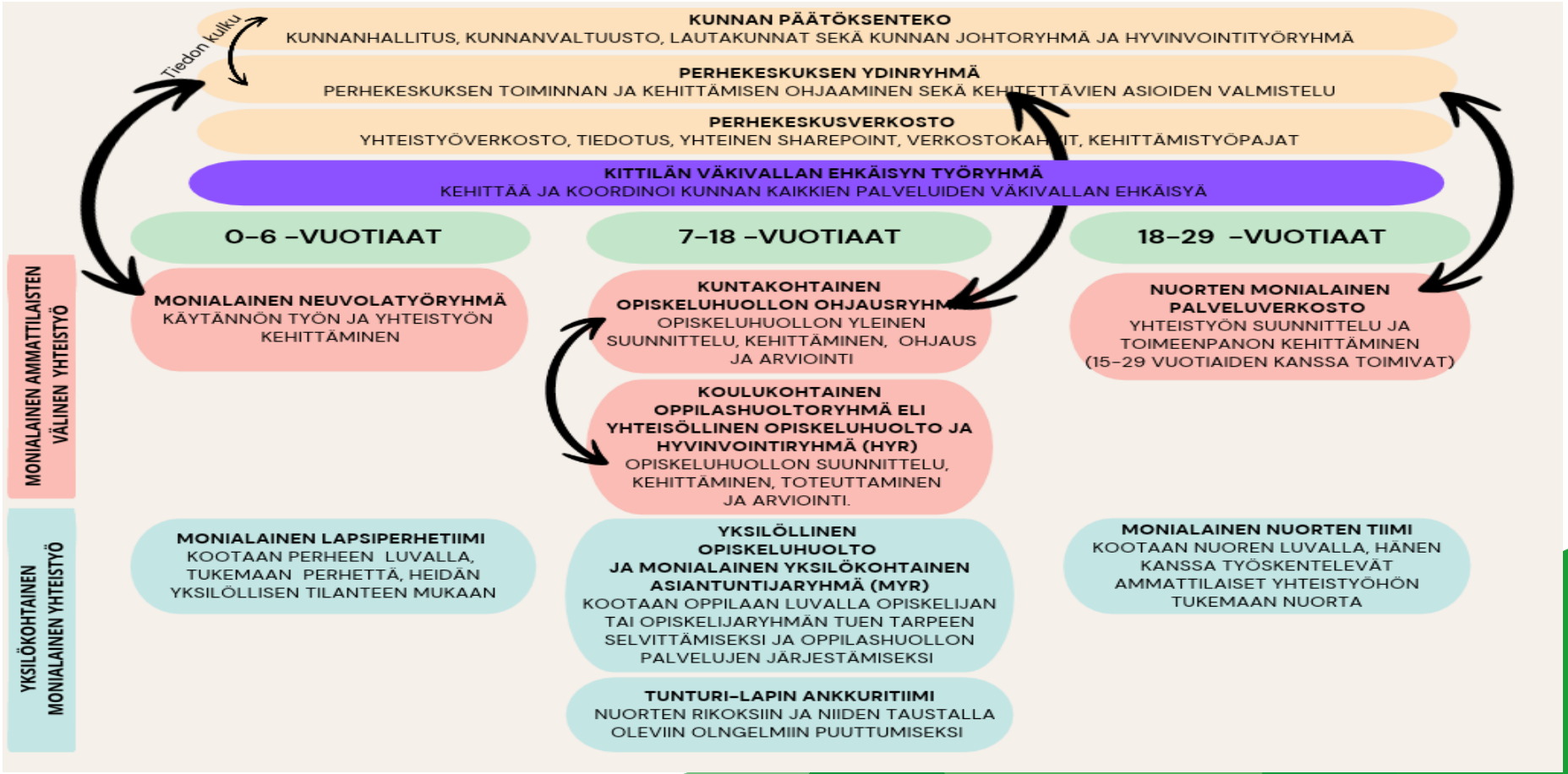
Yksilökohtainen monialainen yhteistyö = ammattilaiset istuvat perheen kanssa saman pöydän ääreen ratkaisemaan yhdessä kyseisen perheen haasteita. Yhteisen pöydän ääressä asioista voidaan puhua tietosuojasäädöksistä huolimatta, kun perhe on mukana palaverissa.

Monialainen ammattilaisten välisestä yhteistyö = ammattilaiset kokoontuvat muutaman kerran vuodessa kehittämään yhteistyötä ja esim. jakamaan tietoa mitä kuulumisia kentältä kuuluu lasten, nuorten tai perheiden tilanteesta, joita voidaan sitten yhdessä ratkaista.

Tieto monialainen ammattilaisten yhteistyöstä kulkee perhekeskuksen ydinryhmälle ja siitä eteenpäin tarvittaessa kunnan päätöksentekoon

Kittilässä perhekeskus on lähellä perheitä:

- Tieto löytyy helposti yhdestä paikasta: Perheille on tehty perhekeskuksen palveluopas (myös englanniksi) ja palvelukartat. Sähköinen perhekeskus = kunnan Lapsiperheet -kohdevalikko.

- Perhekeskuksen sosiaalinen median kanavat ja kuntatiedote on tärkeitä tiedotuskanavia perheille.

- Esitteitä: eroon, väkivaltaan ja vanhemmuuteen.

- WhatsApp –tiedotuskanava lapsiperheiden toiminnasta ja kuukausikalenteri lapsiperheiden ja nuorten toiminnasta

- Perhekeskuksen kehittämisessä ovat mukana kehittäjävanhemmat ja kuntalaiset kyselyjen avulla.

KITTILÄ
PUHDASTA KULTAA

Kittilän kunta

Järjestöjen ja seurakunnan kanssa tehtävä yhteistyö:

- Perhekeskusjärjestöfoorumi järjestetään pari kertaa vuodessa.
- Yhdessä järjestettäviä tapahtumia, kuten: Nassikoiden urheilutapahtuma, Vauvanpäivä, Vauvakutsut, perheiden pikkujoulut ja uusivuosi.
- Kohtaamispaikkatoiminnan laadunarviointi
- Järjestöt osana perhekeskusta laadunarviointi

Sähköiset palvelut Laphan kanssa yhteistyössä:

- Pyydä apua
- Tarina-auttamisen oma-apu videot: enjaksa.fi ja normaali.fi
- Apua huoliin –chat
- Perheohjaamo, pilottina 2025-2026 Kittilässä ja Rovaniemellä

KITTILÄ
PUHDASTA KULTAA

Kittilän kunta

Perhekeskuskoordinaattorin työnkuva:

- Perhekeskusverkoston koordinointi
    - uutiskirje, yhteinen alusta
    - työpajojen ja koulutusten suunnittelu ja vetäminen
    - järjestö yhteistyö (laadun arviointi, järjestöfoorumi)
    - ydinryhmän puheenjohtajuus
- Alueellinen ja maakunnallinen perhekeskus yhteistyö
- Kuntalaisten kanssa tai kuntalaisille:
    - Perhekeskus viestintä (some, kuntatiedote, daisy&wilma)
    - Sähköisen perhekeskuksen ja palveluoppaan päivitys
    - Lapsiperheiden toiminnan ja kohtaamispaikkatoiminnan koordinointi (wa, kk-kalenteri)
    - Kehittäjävanhemmat
- Palvelut: Palveluohjaus, Pyydä apua, Perheohjaamo ja JuttuPysäkki
- Menetelmien koordinointi: Lapset puheeksi, Neuvokas perhe ja NOKKO
- Kittilän väkivaltatyön koordinaattori

Olemme osa perhekeskusverkostoa

KITTILÄ PUHDASTA KULTAA

Kittilän kunta

Erityistä meillä Kittilässä:

Perhejelppi palvelu:

- Entinen neuvolan perhetyö siirrettiin kuntaan kun oli uhkana, että se leikkautuu pois Lapin hyvinvointialueen yhdenvertaistaessa palveluita.
- Matalan kynnyksen maksutonta alle kouluikäisten perheiden palvelua
- Jaksamisen tukemista ja ohjaamista
- Kolme kuukautta kestävää ja noin 3h/viikossa virka-aikaan
- Perhejelppi voi olla lasten kanssa kotona, ulkoilla tai Perhejelpparin omissa tiloissa.
- Meillä työskentelee 2 perhejelpparia

KITTILÄN PERHEJELPPI

Kittilän Perhejelppi on kolme kuukautta kestävää, matalan kynnyksen maksutonta palvelua alle kouluikäisten lasten perheille. Ensisijaisesti niille perheille joissa toinen vanhemmista on kotona lapsen/lasten kanssa. Perhejelppi tukee jaksamista ja ohjaa perheitä arjen tilanteissa kerran viikossa 3 tuntia virka-aikana.
Perhejelpin sisällöstä sovitaan yhdessä perheen kanssa, ja suunnittelussa pyritään ottamaan huomioon perheen tarpeet ja toiveet. Perhejelppari voi olla lasten kanssa perheen kotona, ulkoilla tai Perhejelpin omissa tiloissa.

Kirkonkylä ja siitä etelään: perhejelppari Terhi 040 664 1244, terhi.tammela@kittila.fi
Sirkka ja siitä pohjoiseen: perhejelppari Tiina 040 652 8587, tiina.korhonen@kittila.fi

Soittoaika perjantaisin klo 10-12 tai
voit laittaa myös tekstiviestin ja sähköpostia muuna aikana.

KITTILÄ
Perhejelppi

KITTILÄ
PUHDASTA KULTAA

Kittilän kunta

Ajankohtaista meillä Kittilässä:

- Sos-lapsikylän kanssa Hyvinvoiva vanhemmuus hanke 2026 - 2028: Perhekumppani –palvelu sekä Mummun ja Vaarin tupa Sirkassa.

- Sydänliiton Neuvokas perheen kanssa: Monialainen tuki lapsiperheille -hanke 2024-2027, jossa tarkoituksena kouluttaa ammattilaisia lapsiperheiden elintapaohjaukseen ja luoda yhteinen lapsiperheiden elintapaohjauksen malli.

KITTILÄ PUHDASTA KULTAA

Kittilän kunta

Tulevaisuutta Kittilän perhekeskuksessa:

”Satsataan siihen, että perheet viihtyvät täällä ja siihen, että elettäisiin parasta aikaa kotona lapsen kanssa. Siihen tarvittaisiin kunnan tarjoamaa matalan kynnyksen palvelua ja toimintaa.”

- Perheiden talo kirkonkylälle:
  - Perheiden olohuone jonne voisi sopia treffejä ja sivukyliltä tulevat käydä vaikka syöttämässä lapsen.
  - Lisäksi ohjattua toimintaa perheille.
  - Perhekeskuskoordinaattori, perhejelppi ja perhekumppani muuttaisi myös niihin tiloihin.
  - Naapurissa mahdollisesti nuorten teatteritila, jolloin synergiaedulla pystyttäisiin kehittämään myös lasten taide ja kulttuuritoimintaa
  - Perheliikunnan kehittäminen

- Perhekumppani palvelun jatkuminen kunnan ja/tai hyvinvointialueen palveluna

KITTILÄ
PUHDASTA KULTAA

Kittilän kunta

Perhekeskusmalli Lapissa ja hyvinvointialueella

KITTILÄ
PUHDASTA KULTAA

Kittilän kunta

Johtaminen ja koordinointi

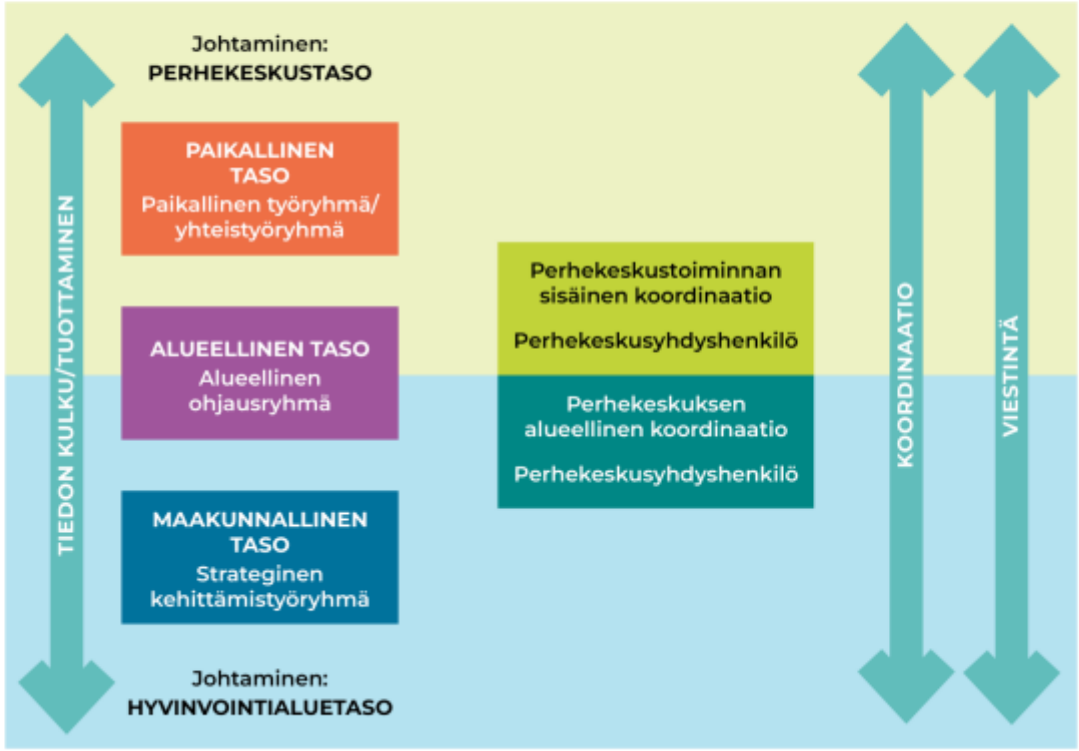
Lapissa toimii myös maakunnallinen Lapin perhekeskusverkosto, joka tuo yhteen paikalliset, alueelliset ja maakunnalliset toimijat.

Jokaisella tasolla verkostot ja ryhmät on muodostettu monialaisesti ja niissä on edustus hyvinvointialueelta, kunnista, järjestöistä ja seurakunnista.

Paikallinen taso
- 21 verkostomaista perhekeskusta toiminnassa tai kehitteillä

Alueellinen taso
- Neljä alueellista ohjausryhmää

Maakunnallinen taso
- Strateginen kehittämistyöryhmä

PERHEKESKUS

Paikallinen taso eli kuntien vastuu Lapin perhekeskusmallissa:

- Kunnan edustaja vetää paikallista ydinryhmää ja vastaa paikallisen perhekeskuksen kehittämisestä ja toimivuudesta.
- Lapin hyvinvointialueelta tulossa kuntiin allekirjoitettavaksi yhteistyösopimus, jossa kuntien vastuulle on kirjattu tämä kuntakohtainen taso seuraavasti:
    - Lapissa toimii 21 verkostomaista perhekeskusta ja tavoitteena on, että jokaisella perhekeskuksella on ydinryhmä. Ydinryhmät vastaavat paikallisesta perhekeskustoiminnasta ja sen kehittämisestä. Ydinryhmien puheenjohtajina toimivat kuntien edustajat.
    - Ydinryhmien tehtävänä on: Paikallisesta toiminnasta sopiminen ja asioiden vieminen eteenpäin. Alueellisesti ja maakunnallisesti sovittujen asioiden juurruttaminen. Paikallisten palvelu- ja kehittämistarpeiden tunnistaminen. Työnjaosta ja yhteisistä työskentelytavoista sopiminen, monialaisen yhteistyön koordinointi ja palveluiden yhteensovittaminen. Viestintä paikallisesti.
    - Perhekeskustoiminnan koordinointiin liittyviä tehtäviä paikallisesti: Tehtävien jakautumisesta paikallisten toimijoiden kesken sovitaan perhekeskuksen ydinryhmässä.
- Kittilässä perhekeskuskoordinaattori vastaa Kittilän perhekeskuksen toiminnasta, kehittämisestä ja ydinryhmästä, muissa kunnissa joutuvat vielä sopimaan kuka ottaa vastuun paikallisesta koordinoinnista ja ydinryhmästä.

KITTILÄ
PUHDASTA KULTAA

Kittilän kunta

Kittilän perhekeskuksen ydinryhmä = johtaa (tiedolla) Kittilän perhekeskusta

- Ritva Helin, Kittilän kunnan perhekeskuskoordinaattori (puheenjohtaja ja sihteeri)

- Emma Luukko, Kittilän kunnan hyvinvointikoordinaattori
- Eeva Hanhivaara, Sirkan koulun rehtori
- Marketta Toivola, Kittilän kunnan varhaiskasvatuspäällikkö
- Sanna Seppälä, Kittilän kunnan nuorisosihteeri
- Veikka Ylitalo, Kittilän kunnan hyvinvointilautakunnan edustaja

- Jenna Tepsa, Lapin hyvinvointialueen itä-pohjoisen palveluohjaaja
- Marika Parviainen, Lapin hyvinvointialueen lapsiperheiden sosiaalipalveluiden sosiaalityöntekijä Kittilässä
- Tiina Huilaja, Lapin hyvinvointialueen Itä-pohjoisen alueen johtava sosiaalityöntekijä, opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut (edustaa myös neuvolaa ja kouluterveydenhuoltoa)

- Elina Koivuniemi, Kittilän seurakunta
- Petteri Huhtamella, Erityislastenomaiset ELO ry
- Paula Ojanperä / Mette Ylikorva, Kulttuurikattila
- Xx , perhekumppani Sos-lapsikylä

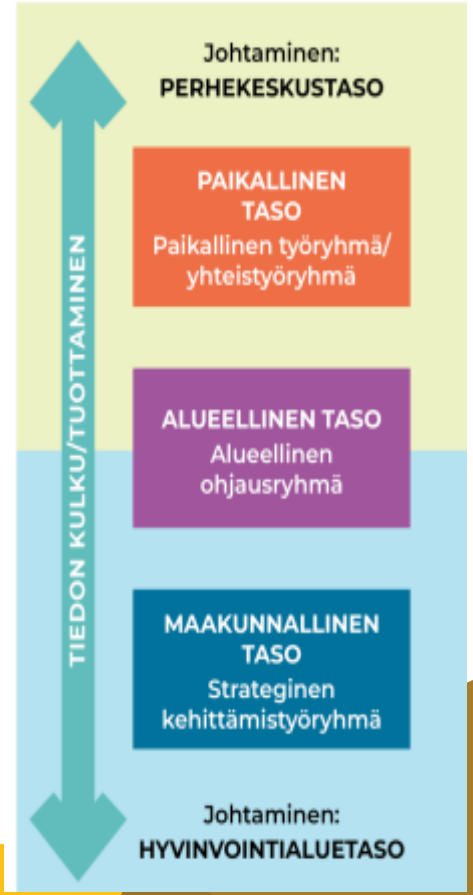

KITTILÄ
PUHDASTA KULTAA

Lapin hyvinvointialueen vastuu Perhekeskuksesta:

- **Alueellinen taso:** Lapin hyvinvointialue vastaa alueellisista ohjausryhmistä. Tavoitteena on tiedon ja ilmiöiden kokoaminen alueelta. Mukana edustus jokaisesta seitsemässä pohjoisen alueen kunnasta, seurakunnasta ja järjestöistä. Perhekeskuskoordinaattori on Kittilän edustaja Pohjoisen alueen perhekeskuksen ohjausryhmässä.

- **Maakunnallinen taso:** Lapin hyvinvointialue vastaa strategista kehittämistyöryhmästä (edustajia hyvinvointialueelta, 3.sektorista ja kunnista (ei joka kunnasta, 2-4 kuntaa per alue, Kittilä mukana pohjoisen alueen kuntaedustajana). Tavoitteena on toimia johtamisen yhteistyörakenteena, jossa yhteensovitetaan strategioita, toimintamalleja sekä palvelukokonaisuutta.

KITTILÄ
PUHDASTA KULTAA

Kittilän kunta

Asia mutkistuu vielä vähän…

KITTILÄ
PUHDASTA KULTAA

Kittilän kunta

Asiaa sekoittaa se, että Laphan organisaatiomuutoksen myötä heidän yksiköitäkin kutsutaan perhekeskuksiksi, vaikka se ei varsinaisesti ole se perhekeskus jota THL:n malli tarkoittaa eli hyvinvointialueen, kuntien ja 3.sektorin yhteinen verkosto.

Itä-pohjoisen perhekeskus. Tästä kaaviosta puuttuu vielä palveluohjaaja Jenna Tepsa, jolle kuuluu palveluohjauksen lisäksi myös osa perhekeskusten kehittämisestä ja joka on minun vastinpari

VASTUUALUE: Lasten, nuorten, perheiden ja vammaisten palvelut

lapha.fi

VASTUU-YKSIKKÖ

ITÄISEN JA POHJOISEN LAPIN PERHEKESKUS
Vastuuyksikköjohtaja Suvi Seikkula
p. 040 687 6503

TYÖYKSIKÖT

Lapsiperheiden sosiaalityö ja –ohjaus 1
Johtava sosiaalityöntekijä
Anniina Aikio-Tepsa
p. 040 194 7962

Lapsiperheiden sosiaalityö ja –ohjaus 2
Tiina Kanniainen
p. 040 582 6902

Perheiden kotiin vietävät palvelut
Palveluvastaava
Jaana Kostamovaara
p. 040 769 1394

Kasvatus- ja perheneuvola sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut
Johtava sosiaalityöntekijä
Satu Reinikainen
p. 040 481 3264

Äitiys- ja lastenneuvolat
Osastonhoitaja
Elina Lantto
p. 040 508 8944

Koulu- ja opiskelu-terveydenhuolto
Osastonhoitaja
Minna Lehtoväre
p. 040 357 6021

Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut
Johtava sosiaalityöntekijä
Tiina Huilaja
p. 040 358 9281

12 kuntaa: Utsjoki, Inari, Sodankylä, Kemijärvi, Savukoski, Pelkosenniemi, Salla, Kittilä, Muonio, Enontekiö, Kolari ja Pello
Alue- ja paikallistason tiivis Toimipisteet ja tiimit levittäytyvät laajalle – etäisyydet toimipisteestä toiseen vaihtelee n. 70km - 500km

Tutustuttavaksi:

https://kittila.fi/lapsiperheet

https://kittila.fi/nuoret

https://kittila.fi/kittilan-perhekeskus

https://kittila.fi/kittilan-perhekeskuksen-kehittaminen

Kittilän Perhekeskuskäsikirja 2026.pdf

Lapin hyvinvointialueen perhekeskussivu

Lapin hyvinvointialueen perhekeskuskäsikirja ja toimintasuunnitelma 2026–2029